

Vreme: 08.07.2026 14:36

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/eu-srbija-nema-konsenzusa-otvaranje-klaster-3-tri/33799413.html>

Autori: Gjeraqina Tuhina

Teme: Evropska komisija

Naslov: Nema konsenzusa o otvaranju Klastera 3 sa Srbijom

3423

Ne postoji konsenzus među državama članicama Evropske unije da se Srbiji odobri otvaranje Klastera 3, potvrdili su diplomatski izvori Radija Slobodna Evropa. Prema saznanjima RSE, na sastanku ambasadora EU, najmanje osam država članica "jasno i nedvosmisleno" usprotivilo se nastavku pristupnih pregovora sa Srbijom otvaranjem Klastera 3, pozivajući se na probleme u oblasti vladavine prava, neusaglašenost sa sankcijama Evropske unije protiv Rusije, kao i na nedovoljnu posvećenost evropskom putu. Prema istim izvorima, bilo je i nekoliko država koje nisu bile izričito protiv, ali nisu bile uverene da postoje uslovi za otvaranje Klastera 3, navodeći iste razloge - stanje u oblasti vladavine prava, neusaglašenost sa sankcijama EU i zabrinutost zbog medijskih sloboda. Mogućnost otvaranja Klastera 3 sa Srbijom bila je na dnevnom redu sastanka ambasadora država članica EU, nakon što je Evropska komisija uputila pisanu preporuku da se Srbiji već tokom jula omogući otvaranje ovog pregovaračkog klastera. Međutim, posle rasprave koja je, prema navodima diplomatskih izvora RSE, trajala znatno duže od planiranog, predsedavajući sastankom zaključio je da u Savetu EU ne postoji konsenzus o ovom pitanju. Evropske institucije koje se zalažu za slanje pozitivnog signala Srbiji nastojale su da se 14. jula održi međuvladina konferencija sa Srbijom na kojoj bi bio otvoren Klaster 3. Reč je o takozvanom super-utorku, kada bi trebalo da budu održane najmanje tri, a verovatno i četiri međuvladine konferencije - sa Crnom Gorom, Ukrajinom, Moldavijom, a moguće i Albanijom. Cilj evropskih institucija bio je da se na dnevni red uvrsti i peta međuvladina konferencija, sa Srbijom. Tobi Vogel, stručnjak iz Saveta za politiku demokratizacije, smatra da su države članice EU potpuno u pravu što nisu otvorile Klaster 3 sa Srbijom, jer je suština novog pristupa proširenju upravo u tome da napredak u drugim oblastima zavisi od napretka u osnovnim reformama, pre svega u oblasti vladavine prava. "Svi znamo da je u Srbiji došlo do nazadovanja demokratskih standarda i razvoja događaja koji su u suprotnosti sa procesom pristupanja Evropskoj uniji. Zbog toga Srbija ne bi trebalo da napreduje ni u drugim oblastima", ocenio je Vogel za RSE. "Ovo je u potpunosti ispravan pristup. Mislim da Evropska unija uopšte treba da zauzme čvršći stav prema Vučiću", dodao je on. Za sada nije poznato da li će irsko predsedavanje ponovo vratiti pitanje Srbije na dnevni red. Otvaranje ili zatvaranje pregovaračkih poglavlja moguće je samo uz jednoglasnu saglasnost svih država članica Evropske unije. Naponi da se obezbedi saglasnost država članica neće prestati, jer pojedine diplomate sa kojima je razgovarao RSE smatraju da bi neke od država koje su trenutno rezervisane mogle da promene stav. Prema njihovim rečima, deo država strahuje da bi blokiranje Srbije moglo da utiče i na pregovore sa Ukrajinom, odnosno na otvaranje pregovaračkih klastera sa tom zemljom. Međutim, sagovornici RSE upozoravaju da čak i ukoliko bi pojedine rezervisane države promenile stav, to ne bi bilo dovoljno za postizanje konsenzusa. Broj država koje se protive otvaranju Klastera 3 sa Srbijom i dalje je visok, a njihovi prigovori odnose se na suštinska pitanja, zbog čega ne očekuju značajniji preokret do naredne sedmice. Pokušaj da i Srbija bude deo 'super-utorka' Vogel: EU mora biti čvršća prema Vučiću Naponi se nastavljaju, ali bez izgleda za dogovor

